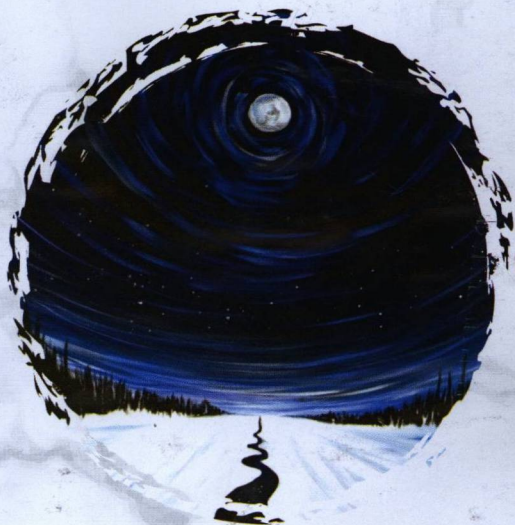

ISLOMJON QO'CHQOROV

SENI IZLAYMAN

KITOBIM

BIRINCHI

O'z 2
Q 97

SHE'RLAR

**Kitob shu erda ko'rsatilgan muddatdan
kechiktirilmagan holda topshirilishi shart**

ilgarigi berilmalar miqdori _____

827.612.133-1 297

Bozorov, Isom

sharh /
qisqart.

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI
"IJOD" JAMOAT FONDI

ISLOMJON QO'CHQOROV

SENI IZLAYMAN

She'rlar

TOSHKENT
"ADABIYOT"
2020

Nashr uchun mas'ul:

Sirojiddin SAYYID,

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi

Mas'ul muharrirlar:

Shodmonqul SALOM, Nargiza ASADOVA

Yoshlik zangor fasl. Bu pallada tuyg'ular kama-lakrang tus oladi, nigohlarga sir inadi. Shoir Islom Qo'chqorovning she'rlarini o'qib, yoshlikning ana shunday begard, jo'shqin, askariy satrlariga duch kelasiz. Yurt himoyasida o't-olov bo'lgan yigit qalbi ishq ko'yida bemajoldir, oshuftaholdir. Bu uning yuragi oshiqligidan darak. Ushbu mo'jaz to'plamdan o'rin olgan she'rlarda shoirning ana shunday qalbga yaqin izhorlaridan bahramand bo'lasiz.

Ushbu kitob 2018-yili O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi o'tkazgan Respublika yosh ijodkorlarining Zomin seminarida nashrga tavsiya qilinib, "Ijod" jamoat fondi tomonidan moliyalashtirilgan.

© I. Qo'chqorov, 2020

© "Adabiyot", 2020

YOZAYOTGANIGA ISHONGAN IJODKOR

She'rga izoh na kerak, sharh nechun? U Xudojonning ko'zyoshday bir tabiiy hodisasi, shubhasiz, mo'jizasi. Ammo goho biror yaxshi she'r bergan hisni birovlariga ulashging keldi. Bo'lmasa, "yorilib" ketasan odam.

Islomjon Qo'chqorov ismli uka-do'stning bir qancha she'rlarini o'qib o'tirib shu gaplar xayoldan o'tdi. Uning yozganlari, ko'pchilik tahlillarda mualliflar ko'pam ma'nosiga yetmay ishlatadigan "o'ziga xos" deyiluvchi ta'rifdan xoliday tuyuldi menga. Ya'ni, uning she'rlari "o'ziga xos" emas. Qandaydir. ayri-cha, jangovar ruhda, tag'in jo'mard va ezg'in hislar kesishib, nozik va qiziq yechimlarda kelgandek. Xullas, bu satrlar qoshidan jim o'tib ketolmaysan.

Sherga ov qismatdir sherligi uchun,

El behikmat emas birligi uchun.

Yigitga Vatanni asramoq – taqdir!

Qo'rg'onligi uchun, erligi uchun!

Yozayotganiga ishongan ijodkor baxtiyor-dir. Aksincha esa, bu qalam tutgan kas od-

diy kosibga aylanib qoladi. She'r esa kosibni emas, oshiqni suyadi, o'zini bag'ishlaydigan yurakka uya quradi.

*Bo'lmagan hech qachon ishq taqdiri hal,
Avji saratonda nechun muzlayman.*

Dunyo kaftimchalik toraygan mahal

Seni izlayman...

Birovga bir ishni ishonib topshirgan odam, o'sha ezgu ishning amalga oshganini boshqa birovlardan eshitsa, ichidan mamnun xo'r-siniq keladi, qoniqish tuyadi. Islomning yuzlab she'rlari bor ekan. Hammasini ko'rganim yo'q. Biroq umidli bir ko'ngil odamining qadam to-vushlarini eshitdim. Ko'ksimdan mamnun na-fas keldi, qoniqish-la xursand bo'lib qo'ydim.

Endi! Jiddiylashish shart! Ijodni buncha anglab, his qilib she'r yozishgacha, uning kim-largadir ma'qul ekanini bilishgacha kelindimi, She'r bilan qat'iy shug'ullanish lozim. Bo'lma-sa, gardanimizda uzib bo'lmas qarz qoladi.

Islomjonga yorug' ijodiy yo'l tilab,

Shodmonqul SALOM,
*O'zbekiston Yozuvchilar
uyushmasi a'zosi.*

5

"Vatan! Vatan!" deyman-u,
 kalomim soxta, siniq,
 Uning hovuch tuprog'i
 ma'volari oq, tiniq.
 Bu diyorning mash'ali iymon-la
 mudom yoniq,
 Men kim bo'ldim,
 gar uning qadrini anglolmasam.
 Xalqim, mehring ziyosi
 ko'nglingga boshlab borsin,
 Hazrat Navoiy yurgan
 yo'lingga boshlab borsin.
 Bosh ustiga sinovlar,
 yo'lga dard tashlab borsin,
 Mayli, bu ishq bog'-u rog',
 cho'lingga boshlab borsin.
 Oshiq yo shoirmasman,
 shu darddan so'z termasam,
 Sening o'g'loningmasman,
 "Vatan!" deb jon bermasam.
 Yashaganim ham yolg'on,
 shoningga shon bermasam,
 Ona, "o'g'lim" demagil,
 kunningga yaramasam...

UYG'ON

Uyg'on, ey ona yurt, uyg'on, ey Turon,
Kimligingni aytsin bu ko'hna tuproq.

Uyg'onsin nomusing, ko'ksingdagi shon,

Va ishon,

Va ishon!

Haqlilar ichinda haqlisan ko'proq.

Sening bobong tog'ni titratgan botir,

Ayt, nega mudraysan, uyg'ongin, o'g'lon.

Sen ham ular kabi mardsan, bahodir,

Uyg'onsin nomusing, ko'ksingdagi shon.

Otlarning dupuri tushingni buzsing,

Oringni o'rtaqa qo'yib jilov tut.

Bolangning bo'yi ham g'ururi o'ssin,

Mardlarni eslab qol, nomardni unut.

Yigitlar er bo'lib so'raydi elni,

Xilvatda yurmaydi qilib ko'zyoshi.

Agar sen nomusdan bog'lasang belni,

Qo'llab turar Shermuhammad qo'rboshi.

Murodga yetguncha izingga qaytma,

Bir o'zing ming chog'lik qo'shindek tizil.

El behikmat emas birligi uchun.

Jon bersang, shu Vatan nomini ayt va
Yiqilma,
Yiqilma!
Tik turib uzil!

Kutdim.
Ming yillarki, kutdim izingni,
Sendan xat-xabar va sado bo'lmadi.
Armonga yo'ydim men bitta so'zingni,
"Azizim, keldim" deb nido bo'lmadi.

Ketdim.
Boshim olib ketdim tog'larga,
Endi bu makonlar menga tor keldi.
Men quvnoq kuy chalgan o'sha bog'larga
Ko'zlari jon so'rab jonon yor keldi.

Yetdim.
Qalbing kabi toshloq makonda
Ko'ksimni toshlarga berib uxladim.
Tangridan ijozat so'radim jonga,
Boshimga qabrtosh terib uxladim.

KECHKI YO'QLAMA

(Urush davrida jangga kirgan askarlardan kim qaytdi, kim qaytmadi – kechki yo'qlamada ayon bo'ladi. Ism-familiyasi o'qilganda "MEN" deb javob bermagan o'g'lon nomi sharaf bilan yod etiladi...)

2000-yil Sariosiyoda kechgan janglarda millatning o'nlab Qahramonlari, Elomonlari, Bobur yigitlari mustaqillik himoyasi yo'lida jon taslim etgan.

Ular xizmat qilgan harbiy qismning "Kechki yo'qlama daftari"da ana shu o'g'lonlar nomi hanuz qayd etiladi.)

Bu yurtning har qarich yeri muqaddas,
Tillo tosh bosolmas tuproqlariga.
Tog'larning qa'ridan keladi bir sas
Jo'r bo'lib yurakning titroqlariga.

Shon desang, Vatanning shonini ko'tar,
Jon desang, Vatanga uni tortiq et.
Har kimga munosib bir qismat bitar,
Uni sharaf bilan shunday yashab ket.

Sherga ov qismatdir sherligi uchun,
El behikmat emas birligi uchun.

Yigitga Vatanni asramoq – taqdir!
Qo'rg'onligi uchun, erligi uchun!

Quloqda qo'rg'oshin misol o'gitlar,
Dilda qasam, taqdir – aziz boshida.

“Tizzasi yo‘q” mardlar, turkiy yigitlar,
Tik turib uzildi Vatan qoshida.

Bag'ring alvon bo'ldi, ko'ksing-chi, oppoq,
Noming dildan o'chmas bir sha'n bo'libdi.
Sharaf qoning bilan poklangan tuproq
Bugun shunday ulug' Vatan bo'libdi.

Bu Vatan bitmagay to tuz bor ekan,
Ishqi bilan dilni cho'g'lab o'tamiz.

To Vatan bor ekan, to so'z bor ekan,
Sizni butun umr yo'qlab o'tamiz:

– Katta leytenant Mahmudjon Jalilov!

– Vatan himoyasi yo'lida qahramonlarcha
halok bo'lgan!

– Leytenant Boburjon G'aniyev!

– Vatan himoyasi yo'lida qahramonlarcha
halok bo'lgan!

– Leytenant Sayyor Sa'dinov!

– Vatan himoyasi yo'lida qahramonlarcha
halok bo'lgan!

– Katta serjant Elomon Otajonov!

- Vatan himoyasi yo'lida qahramonlarcha halok bo'lgan!
- Serjant Qahramonjon Madalimov!
- Vatan himoyasi yo'lida qahramonlarcha halok bo'lgan!..

YIG'LAMA, OSMON

Nega bunday yig'laysan, osmon,
Senga tutar dastro'mol qayda?
Ko'zyoshlaring yutib ketar Yer,
Oftob chiqsa, bug' ko'tarilib,
Qurib ketar bu eski jayda.

Nega bunday yig'laysan, osmon,
Kel, yaxshisi, ustimizdan kul.
Biz yig'laymiz sening o'rningga,
Qara, o'zi shundoq ham zamin
Bag'ri tilka, yonoqlari ho'l.

Endi bunday yig'lama, osmon,
Erimaymiz – diydamiz qotgan.
(Hayron qolar joyi yo'q buning)
Yig'lab-yig'lab charchagan dunyo,
Ko'zyoshining loyiga botgan.

Yig'lama, osmon...

JUR'AT YO'Q

Men bilaman, baribir
Sen demaysan boshqani.
Menda esa jur'at yo'q
Devoringdan oshgani.

Men yo'q bo'lib ketaman,
Sen kutganing bir xat yo'q.
Sezaman sog'inganing,
Menda esa jur'at yo'q.

Rosti, diydor istar dil,
Uchrashuvga fursat yo'q.
Fursat-ku topiladi,
Menda, jonim, jur'at yo'q.

Onam ko'nglim so'raydi,
Aytmoqlikka jur'at yo'q.
"Aqalli rasmin ko'rsat..."
Menda esa surat yo'q.

KO'NGLIM

Ko'nglim, qayerlarga boshlab ketyapsan,
Ortingda kimlarni tashlab ketyapsan?
O'zingni-da, meni shikasta etib,
Qara, ko'zlarimni yoshlab ketyapsan.

Deraza oldida o'tirib ma'yus,
Yomg'irga termulib surayapman o'y.
Salom senga, xazon, salom senga, kuz,
Sening ham ko'changda boshlandimi to'y.

Mening yuragimda har kuni bazm,
Xazonlar to'planib gulxan yoqadi.
Yodingni chorlashga qilolmam jazm,
Shu gulxan ko'nglimga guldek yoqadi.

Ming yilki, yashayman sen bilan birga,
Oh, ko'ngil, istaging nedir, bilmayman.
Men javob topdim so'ng yagona sirga,
O'zimning jonimni o'zim qiynayman.

XAVOTIR

Tug'ildim, bu yorug' olamni ko'rdim,
Boshimdan nur sochdi mehribon quyosh.
Bu dunyo rad etdi, men esa o'ldim,
Jallod kundasidan yumaladi bosh.

Duoga qo'l ochdim, demadim haqman,
Qalb qo'rida seni asradim doim.
Bir kuni jannatdek munavvar baxtdan
O'zing rad qilmasang bo'ldi, Xudoyim!

BULUT

Orzulari toptalgan bulut
Yig'lab chiqdi tunning qa'rida
Va tong chog'i bardoshi tugab,
Samo kechdi uning bahridan.
Bu senmiding, aytgin, bulutjon,
Bu menmidim, aytgin, bulutjon?..

O'TINCH

Horib qaytayapman ishdan namozshom,
Horg'in o't oladi yashil avtobus.
Meni o'z bag'riga chorlagan oqshom
Zulmat xotirlarga qilar yuzma-yuz.

Ko'cha yoqasida nurli chiroqlar
Qorong'ulik ichra qator tizilgan.
Qora tun bag'rida ko'ringan oqlar
Mening yuragimga yetmay uzilgan.

Qalbim ziyo istar, qalbim sen istar,
Qulf osmagin ko'ngling darchalariga.
Xayolim qochadi, bilmam, ne qistar,
Avtobusning mitti dorchalariga...

Senga borlig'imni baxshida etgum,
O'tinchim: men uchun bir kun yashab ber.
Zulmat ko'chalardan ko'nglinga yetgum,
Menga yuragingdan fonus yasab ber.

CHEKINISH

Ota, shovqin shahar jonimga tegdi,
Tong otsin, qishloqqa qaytib ketaman.
Qishloqqa yetguncha ovozim qo'yib,
Eski qo'shig'imni aytib ketaman.

Ota, chida demang, sabr qil demang,
Axir vijdonimni yo'qotmaganman.
Qatorda normanmi, yukingiz yerda...
Sizga ketmonchalik asqotmaganman.

Barchasiga birdan qo'lni siltayman,
Yerga o'tqazilar qo'ldagi qalam.
Baland terak bo'lib unib chiqadi,
Novdalari armon, barglari alam.

Ota, shovqin shahar jonimga tegdi,
Ota, o'z boshimga o'zim yetaman.
Yuragimga toshdan qafaslar qurgan
Tosh shaharga xayr aytib ketaman.

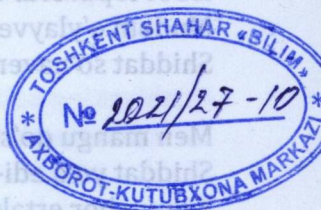
Bu senmidim, aytgin, bulutjon,
Bu menmidim, aytgin, bulutjon?

O'G'RI

O'g'ri bozor aro ketardi shoshib,
Ko'zin qorachig'i tinmay o'ynaydi.
Eski hunar, eski qilig'i toshib,
Uni dard qiynaydi, nafs qiyndaydi.

Uddaburon o'g'ri ko'rsatdi hunar,
Sezmay qoldi hatto ziyrak sotuvchi.
Bugun bozor, erta boshqasin tunar,
"San'at"idan mamnun bu olg'ir ovchi.

"Hech kim ko'rmadi", der, ish pishgan edi,
Mana, u shu o'yda shodon yuribdi.
O'g'ri birozgina yanglishgan edi,
Yaratgan barini ko'rib turibdi.

TOSHKENT

Toshkent...

Hayratimni so'ndirgan shahar,
Hamma narsa menga oddiy hodisa.
Go'zal qiz, tishlaring emasdir gavhar,
O'piching tuhfas, shunchaki bo'sa.

Toshkent...

Hayratimni so'ndirgan shahar,
Sehr bulog'imni tindirib olding.
Tosh haqida qo'shiq aytib har safar,
Meni o'z kuyingga ko'ndirib olding.

"Yashash – bu yashash-da" degan aqida
Isbot topaverar har bir qadamda.
Mudom o'ylayversa shular haqida
Shiddat so'naverar ekan odamda.

Men mangu qo'shiqlar kuylamoqchiydim,
Shiddat yo'q edi-yu, bor edi jur'at.
Yakuni bor ertak so'ylamoqchiydim,
O'zimdan ortolmay topmadim fursat.

Toshkent...

Hayratimni so'ndirgan shahar,
Men quloq osmadim o'sha pandlarga.

Ko'ch-u ko'ronimni orqalab sahar,
Qaytib ketolmayman Samarqandlarga.

Mehringni topmadim makonlar kezib,
Mehribonim mening mehr bulog'im.
Ko'zingni sog'indim ko'zlardan bezib,
Ko'zlari to'rt bo'lgan ko'zi qarog'im.

Ichimda-ku hali yonayapti cho'g',
Ona, seni o'ylab dilni yoshladim.
Bag'rim hali toshga aylangani yo'q,
Men bag'ritoshlarni taniy boshladim!
Toshkent...
Hayratimni so'ndirgan shahar...

Chunki uning o'zi ham
Surat quchib yotadi.

MUSOFIR QO'SHIG'I

Taqdir deb qaylarga ketdim, onajon,
G'ussali naylarga ketdim, onajon.
Qadrimni tuproqqa qorishtirdim-u,
Endi qadringizga yetdim, onajon.

Oh, onam, bag'ringiz qonga to'ldirdim,
Jon dedim, bo'g'zingiz jonga to'ldirdim.
Qulog'ingizni shonga...
Dahrni yolg'onga to'ldirdim, onajon.

Gul, dedim, bog'iga ayro sanaldim,
Yo'l, dedim, musofir bo'lib yaraldim.
Sizni g'amga berib...
O'zimning ustimdan kulib yaraldim,
onajon!

Shiddat so'naverar ekan odamda,
Qushlarning holidan ogohsan, Mavlo,
Ko'nglimning toridan ogohsan, Mavlo.
Qishloq tomlariga qo'na olmagan
Tushlarning holidan ogohsan, Mavlo.
Onam ro'zg'oridan ogohsan, Mavlo,
Manim ro'zg'orim so'z bo'ldi, onajon.

Toshkent...

Hayratimni so'ndirgan shahar,

Men quloq osmadim o'sha pandlarga.

Tun bag'rida yotgan qiz,
Bag'rida tun yotgan qiz,
Ko'zida quyosh botib,
Ko'zida tong otgan qiz.

Xayollari ko'nglining
Ko'chasidan ham uzun.
Bu ko'chada begona
Xayolga yo'qdir izn.

Men soyga yurak yordim:
Armonim bo'lib qolding.
Bag'rim ming pora payti
Sen oyga yurak solding.

Men nelarga alishdim
Nasibamni - xasmimni?
Oymomoga ko'rsatma
Qo'yningdagi rasmimni.

Oymomo menga sirdosh,
U siringni sotadi.
Chunki uning o'zi ham
Surat quchib yotadi.

SENING YODING

To'rt kunlik umrni shamolga yo'ydim,
Bunda bir aybim bor, ammo uzrli.
Men asl hayotga ishonmay qo'ydim,
Sening yoding bilan yashash huzurli.

Unda na hijron bor, na-da g'am-g'ussa,
Meni sevgan oydin yoding barqaror.
Bulutlar quyoshning jamolin to'ssa,
Yodimda porlaysan takror va takror.

Men sendan hech narsa etmayman talab,
Faqat shu: izningsiz yod etaversam.
Sensiz lahzalarga bosganimcha lab,
Yodingga ergashib jim ketaversam.

Sen esa haydama, parvo ham qilma,
Men qayta yashayin o'sha onlarni.
Tushungin, kezmoqlik yashashdan qiyin
Seningsiz, yodingsiz zimistonlarni.

* * *

Kuling deysan, kulmayman,
Qilasan xo'p jinnilik.
Men kulishni bilmayman,
Bu qandayin ko'rgulik.

Sizda bir gap bor, deysan,
Menda ko'p gap bor, gulim.
Sen quvonchga arziysan,
Zimiston mening dilim.

Sen dilimga bekinding,
Boshlab kelib bahorni.
So'ng dilimdan chekinding
Tutganimda oq qorni.

Zulm ko'rding har onda,
Yoki ko'ngling to'qmidi?
Shundayin keng makonda
Mening pora ko'nglimdan,
Shu bechora ko'nglimdan
O'zga bir joy yo'qmidi?

Sizda bir gap bor, deysan,
Menda ko'p gap bor, gulim...

SENIN *** ODING

Taqdir bo'ldi beshafqat,
Yo'limiz ayro-ayro.
Menda qolmadi toqat
Ko'zyoshing daryo-daryo.

Qismat nedir, sevgilim?
Qismat shumi, ayt, gulim.
Men yo'limdan adashgum
Senga eltmasa yo'lim.

Jim ko'nishni bilmayman,
Ma'yus egib boshimni.
Taqdir, to'sma, chetga o't
Qalbdagi quyoshimni.

Ko'k yuzida turnalar,
Sendan keltirar vido.
Karaming keng bo'lsa gar,
Yorga yetkazgin, Xudo!

Yor qoshida surmalar
"Kel-ey" deb aylar nido.
Meni yorga yetkaz yo
Dorga yetkazgin, Xudo!

* * *

Qismat, dedim, dod, dedim,
Qo'llaringni tort, dedim.
G'amingni yelkamgamas,
Yuragimga ort dedim.

Yo'lim to'ldi toshlarga,
Ko'zim to'ldi loshlarga.
Yuragim, bu g'amlardan
Omonlik yo'q boshlarga.

Kuz ko'rdim, ko'rmayin yoz,
Yuz ko'rdim, ko'rmayin boz.
Dunyodan so'raganim
Mehr edi-ku, xolos.

Tangrim, shul holimga boq,
Yo'limda mingta tuzoq.
Sen tomon otlanganning
Manzili buncha uzoq.
Buncha uzoq...

ESKI QAYG'ULAR

Yillar daryolarda oqib ketdilar,
Oqib ketdi qancha shirin tuyg'ular.
Yongan yuraklarni yoqib ketdilar,
Hamon qalbimdasiz, eski qayg'ular.

Zamonjon, sekinlat shitoblaringni,
Anglolmay qolyapman xitoblaringni.
Topmadim tarjima kitoblaringni,
Hamon qalbimdasiz, eski qayg'ular.

Na unutoldim men va na kecholdim,
Bilmam, sizni qachon ko'nglimga soldim.
Yodimdan chiqarmay yodimga oldim,
Hamon qalbimdasiz, eski qayg'ular.

Siz mening tuzalmas jarohatimsiz,
Ichimga o't yoqqan haroratimsiz.
Shirin azobimsiz, tarovatimsiz,
Hamon qalbimdasiz, eski qayg'ular.

Yor qoshida surmalar
"Kel-ey" deb aylar nido.
Meni yorga yetkaz yo
Dorga yetkazgin, Xudo!

ISHONCH

Sahro ham bog' bo'lar, desa, ishondim,
Qaddimiz tog' bo'lar, desa, ishondim.
Ko'nglimiz chog' bo'lar, desa, ishondim,
Men so'zga ishonib yashadim shunday.

Suyganim siz, dedi yuzin yashirib,
Ko'zlarin axtarsam, ko'zin yashirib.
Yomonin yashirib, yaxshin toshirib,
Men qizga ishonib yashadim shunday.

Orziqib kutardim, derdim: marhabo!
Tanirdim, ishonch ber dilimga, sabo.
Tirnoqsiz er-xotin – qo'shnim Qorbobo,
Qorqizga ishonib yashadim shunday.

Bir kun eltajakman bor bisotimni,
Hozirlab qo'yingiz yog'och otimni.
O'zi bunyod etgan shu hayotimni
Yolg'izga ishonib yashadim shunday.

MEHMON BO'LIB KELDING

Mehmon bo'lib kelding yuragimga sen,
Osmondek ko'nglimni bo'shatib berdim.
O'zimda bor bo'lgan tuyg'ularimni
Barini mehrga o'xshatib berdim.

Mehmon bo'lib kelding yuragimga sen,
Nilufar gullardan poyandoz soldim.
Sening ko'nglingga ham kirmoqlik uchun
Bir sening ko'nglingdan andoza oldim.

Mehmon bo'lib kelding yuragimga sen,
Ulfat etib bahor tarovatini.
Endi men ishqingda o'tdek yonyapman,
O'lchab ko'r ko'nglimning haroratini.

Ishq dedim, gullarga burkandi bog'im,
Ishq dedim, chechaklar undi izimdan.
Ishq dedim, jiddiyoq bo'ldi so'rog'im,
O'zimni axtardim faqat o'zimdan.

Mehmon bo'lib kelding yuragimga sen,
Tashrifing eng ulug' ehtirom bo'ldi.
O'zingni mehmondek his qilma bunda,
Axir, senga mezbbon degan nom bo'ldi.

Mezbbon bo'lib qolding yuragimda sen...

MUNOJOT

Yaproqlardan jon olgan kuzda edi xayolim,
Olamni "Yaral"tirgan so'zda edi xayolim.
Hali bo'z bo'la turib, yuzda edi xayolim,
Ko'nglimni jismimdan tez qaritmagin, Xudoyim.

Men bilgan bu dunyolar oppoq edi, nur edi,
Ko'nglimdan joy olgan Ishq pok edi-yu, hur edi.
Dildagi har bir kalom bamisoli dur edi,
Bundan ortiq dunyoni tanitmagin, Xudoyim.

Samimiyat axtargan soxtalarga duch ekan,
Bilsang, do'stim, bu dunyo shundaylarga o'ch ekan.
Kengliklarni istasang, qanot chiqar, uch ekan,
Osmonimni ko'nglimdan tor etmagin, Xudoyim.

Baxt qidirib chiqibman taqdirimning sayliga,
Goho yengilganim rost zamonaning zayliga.
Agarki shu azoblar baxt deyilsa, mayliga,
Dardlarimni umrbod aritmagin, Xudoyim.

AYRILISH

*“Bilsangiz, haydaliş kuyini chalingiz,
ajralish kuyini chalingiz”.*

“O'tkan kunlar” dan.

Biz ketib boramiz ikki ulovda,

Avtobus oh tortar firog'imizdan.

Yuzda tabassum-u, yurak – olovda,

Kuyib borar yaqin-yirog'imizdan.

Nigohing muhrlab olib dilimga,

Olis Shosh tomonga surib ketdim ot.

Sezdim, ko'zlaringni tikib yo'limga

Ishqingni yana bir aylading isbot.

Yo'llar uzun ekan, manzirim olis,

Sen haqda o'ylarim tongni uyg'otdi.

Qalbingda asragan siringni yolg'iz

Yolg'onni suymagan ko'zlaring sotdi.

Ming bor xayrlashdik xayrlashguncha,

Yoningdan bir qadam jilgim kelmadi.

Endi hijron guli ochgaydir g'uncha,

Oddiy haqiqatni bilgim kelmadi.

Qismat degan bilan shartlashaverdik,
U shartin qo'yadi, ko'naveramiz.
Nomardlarni ko'rib mardlashaverdik,
Payhon bo'lib qayta unaveramiz.

Ba'zan shashtimizdan qaytganimiz rost,
Ba'zan qo'l siltadik bari-bariga.
Borini boricha aytganimiz rost,
Ko'ngilning izmidan ketmay nariga.

Qirqiga chidadik, jo'raginam-a,
Endi chidaymiz-da qirq biriga ham.
Taqdirni tushundik, qilmadik ta'ma,
Chunki odil edi eng oliy hakam.

Ne kelsa shukr, deb Haqqa yo'ydik va
Dilga yo'latmadik ayro hislarni.
Sening makoningga eltib qo'ydik so'ng
O'zing in'om etgan anbar islarni.

Garchi asrolmadik qancha durlarni,
O'shanda ham O'zing madadkor eding.
Biz faqat ko'ngilni asradik, Tangrim,
Chunki unda tanho o'zing bor eding.

BOLALIK

Bolalik – ertiga qaytmas turnalar,
Qo'l silkib ketadi qator va qator.

Har safar yodimda ming xil turlanar,
Har safar o'ylasam, o'ylarim bedor.

Mehr nurlarini sohib sahardan
Muruvvat atalmish gulbog'da o'sdim.
Bugun-chi, diydasi qotgan shahardan
Muhabbat axtarib yuribman, do'stim.

Bolalik – ertiga qaytmas turnalar,
Qo'l silkib ketadi qator va qator.
Har safar yodimda ming xil turlanar,
Har safar o'ylasam, o'ylarim bedor.

O'zim yo'ldaman-u, ko'zlarim ko'kda,
Kelar kuningizni ayting, turnalar.
Yerda yurganlardan ulfatim yo'q-da,
Mening osmonimga qayting, turnalar.

SINOV SHARTNOMASI

(Gulshoda opaga)

Shartnoma berishar ishga kirar payt,
 "Bir oy sinovdasiz" deyishar doim.
 Shartnoma shartini bir umr deb ayt,
 Umrimni sinovga bergan Xudoyim.

Ishimni olasan shartnomaga xos,
 Men yuzingni yerga qaratganimda.
 O, hali nojo'ya amallar uchun
 Javob bermog'im bor Yaratganimga.

OG'IR SAVOL

Yelkamda qushning izi, tilimda nishning izi,
 Ko'nglimda Haqning so'zi, tilimda shayton so'zi.
 Suvratda kimning yuzi, siyratda kimning yuzi?
 Kimman o'zi?

Kaloming nedir, do'stim, saloming nedir, do'stim,
 Kamoling nedir, do'stim, zavoling nedir, do'stim.
 Ich dunyong o'zga dunyo, jamoling nedir do'stim,
 Kimsan o'zi?

SINGLIM ANNAGA

“Farzandi bor har ayol ham ona emas,
Farzandi bor har erkak ham ota emas”.

*Chirchiq shahridagi mehribonlik uyi tarbiya-
chisi, 110 nafar farzandning validasi Farida opa-
ning degani*

Yuzingda nimtabassum,

Ichingda bir hasrat bor.

Yostig'ingning ostida

Javob kelmas ko'p xat bor.

Dilingdagi umiding

Qanoti yo'q qushmidi?

Ay, bolajon, bu qismat

Qo'rqinchli bir tushmidi?

Tik boqolmay yuzingga

Hasratlarim ortadir.

Ado bo'lgan yuragim

Shundanmi “oh” tortadir.

Chizolsaydim eshikka

Termulgan ko'zlaringni.

Onang bir ko'rsa edi,

Otang bir ko'rsa edi

Oydayin yuzlaringni,

Kundayin yuzlaringni...

Munchoq ko'zlaringni yum,

Yetar, singlim, buguncha.

Anglaganing shu bo'ldi –
Sog'inch degan tushuncha,
Sog'inch degan tushuncha.

Qismat deganlari shu,
Mitti joning qiynama.
Bag'rim ezilib ketdi,
“Oyi-oyi” o'ynama...

Qizgidek zerikkan katta xonangga
Mand men boyapman, chidaguncha,
Xudbi shu zavla yetib borasan.
Yetsam, otangni ham saqlaymiz.

Milbunga ayt: kutsin men borgunimcha,
Ming yilki shundayin o'zgarib qolmay,
Qanisan, od tulpor mingan osanor?

Bugun ham kulmadi oppog orzular
Bugun ham hech narsa bo'lmadi sog'u.
Mazmaturati apt o'z qinibompan.

Axir men sezyapman Yerning isini,
Safarni shu yerda tugatamizmi?

Umiding so'nmasin, kuchli bo'l, oshna,
O'zingni saqlagin telbaliklardan.

VAZNSIZLIKDAGI HAYOT

Har kuni shu holat bo'ladi takror,
Bekatlar kutadi ishdan qaytishing.
Avtobus kelishi va yana sening
Chiptachi yigitga salom aytishing.

Qulayroq o'rindiqlik taklif etishar
Qanday horiganing sezgan odamlar.
Va yana xayolga cho'mib ketishar
So'zdan va ko'zlardan bezgan odamlar.

Avtobus jo'r bo'lar xo'rsinishingga,
Adoqsiz o'ylarda ketib borasan.
O'zingdek zerikkan katta xonangga
Xuddi shu zaylda yetib borasan.

Ming yilki, shundayin o'zgarmas dunyo,
Qanisan, oq tulpor mingan bahodir?
Bugun ham kulmadi oppoq orzular,
Bugun ham hech narsa bo'lmadi sodir.

* * *

(Ch. Aytmatovning "Sohil yoqalab
chopayotgan olapar" qissasini o'qib)

Chayqalib boryapman to'lqinlar aro,
Dengizda oq bulut – manzil yo'qolgan.
Mening ham qayig'im bir motamsaro,
Mening ham osmonim yulduzsiz qolgan.

Unutib qo'ydim men tashnaligimni,
Sening izlaringdan suzib boraman.
Kirisk, qabul et oshnaligimni,
Dardingni ich-ichdan sezib boraman.

Mana men boryapman, chidagin picha,
Yetsam, otangni ham saqlab qolamiz.
Milxunga ayt: kutsin men borgunimcha,
Ovchilik nomini oqlab qolamiz.

Oqsoqol O'rxonning tamakisini
Chaqmoqning o'tida tutatamizmi?
Axir men sezyapman Yerning isini,
Safarni shu yerda tugatamizmi?

Umiding so'nmasin, kuchli bo'l, oshna,
O'zingni saqlagin telbaliklardan.

Bizni kutayapti buloqlar – tashna,
O'mbaloq oshamiz tepaliklardan.

Oving yurishmadi, ovulingga qayt,
Ochiq yaralaring endi kim yopar?
Biz keldik, eng mungli qo'shig'ingni ayt,
Sohilda intizor turgan olapar.

O'YIN

Ha, men o'yinchiman,
 ishonavering,
 Hayot deb bilganim o'yin bo'ldi-ku.
 Barisi o'shandan keyin boshlandi,
 Bilib turib yashash qiyin bo'ldi-ku.
 Sen raqsga tortasan qo'limdan ushlab,
 – Yuring, bir o'ynaymiz, – deysan muloyim.
 – Men nima qilyapman?!
 E'tirozim shu.
 Yolg'on bo'lsa, aytgin o'zing, Xudoyim.
 So'ng sekin davraga kirib borasan,
 Chapaklar chalasan, raqsga tushasan.
 Maqoming baribir o'yinchi bo'lar,
 Baribir O'yinda o'sha-o'shasan.
 Bir marta o'zingni ko'rsang bormidi,
 To'qnash kelib qolsa ko'zingga ko'zing.
 Yaxshiyam, bundayin bo'lmaydi, yo'qsa,
 Achinib ketarding o'zingga o'zing.
 Ey, o'yinchi do'stim, ey, dardkash do'stim,
 Bu shunday tomosha, o'yin bo'ladi.
 Maydonga kelganing bayrammas asli,
 Uni tugatgan kun to'ying bo'ladi.

* * *

Neki nasib etsa, barisi bo'ldi,
Demak, yozilmagan bundan ortig'i.
Qay kuni to'kildim, paymonam to'ldi,
Bo'g'zimni kuydirdi bir og'riq, yig'i.

Men jonim qiynadim jondan o'tkazib,
Eng og'ir qiynoqqa shaylanib bordim.
Ko'nglimga chizilgan xarita bilan
Olovli yo'llardan aylanib bordim.

Javobsiz qoldirdim qancha savolni,
Ishqimning o'tida ayovsiz kuydim.
Mendan hech ranjima, ranjima, dunyo,
Men faqat hazrati Insonni suydim.

Bilaman, eng og'ir so'roq kutmoqda,
Olisdan ko'rindi Puli Siroting.
Gunohkor bandangman, deya ovundim,
Aybsiz Parvardigor – shu sening oting.

Qismatim ming yillar avval bitilgan,
O'zingcha nimadir to'qima, ochun.
Bir marta aylanib chiqdim dunyoni,
Menga asotirlar o'qima, ochun.

* * *

Jayron, ko'zlaringga uzoq termuldim,
Bunda men o'zimni izlayotgandim.
Zeriktirib qo'ydim sokinligimdan,
Men shunday so'zlarsiz so'zlayotgandim.

Ishq – taqdir.
Bilardim ming yillar avval,
Barini oldindan sezayotgandim.
Gulim, taqdirimga yozilganmiding?
Bilmay turib seni sevayotgandim.

Hijron ko'kka tutash dengiz, dedilar,
Shu dengizni kechib o'tayotgandim.
Olisdan bo'lsa-da qirg'oq ko'rinsa,
Demak, senga qarab ketayotgandim.

... Keyin ne bo'lganin bila olmadim,
Dunyoni teskari ko'rayotgandim.
Oyog'imni ko'kda hilpiratganча
Boshim bilan shunday yurayotgandim.

Bir ma'no topayin, degan ilinjda
Dunyoni Mashrabdek kezayotgandim.
To'lqindek mavjlangan sunbul sochingni
Qop-qora olovga mengzayotgandim
Va o'sha olovda isinyotgandim...

HIJRON

Ko'zlarim yo'lingda, tegramda quyosh,
Eng so'nggi nurlari lov-lov yonardi.
Ko'nglimning tubiga tomardi ko'zyosh,
Shafaq va ichimda olov yonardi.

Sen esa kelmaysan, balki, bilmaysan,
Yo'llar aytsin senga bedorligimni.
Sen maysan, jonimga qasd qilgan maysan,
Bilmaysan-da shunday bemorligimni.

Bo'ldi, yetar endi bugundan boshlab
Yo'lingga chiqmayman, kutmayman, biroq
Ichimda nimadir "chirt" etib ketar,
Bandidan uzilgan yaproqdek titroq.

Ha, titroqdan tanam zirqirayotir,
Ichimdagi torlar uzildi bir-bir.
Umrim sham misoli pirpirayotir,
Hijrondan yaralgan edingmi, taqdir?

...O, shafaq, men uzoq termulgan tilsim,
Zulmat va ziyoning jangi edi u.
Shafaqdek qizargan ko'ksim-a, ko'ksim,
Qon bo'lgan dilimning rangi edi u.

Ana, botib borar bardoshi yetmay
Tunga yog'dusini yutqazgan quyosh.
Dunyo ko'nglim kabi qorayib qolar,
Yaratgan, tonggacha o'zing ber bardosh.

SUG'URTACHI QIZ

Sug'urtachi qiz, omonmisan, ayt?
Sening xizimatingga muhtoj turibman.
Yo'qotib qo'ymayin, deya ko'nglimni,
Xavotir ichida qo'rqib yuribman.

Sug'urtachi qiz, ko'zlarimga boq,
So'ng angla quvonch-u qayg'ularimni.
Zavol neligini bilmasin toki,
Sug'urtalab qo'ygin tuyg'ularimni.

Tangrim kechiktirsa – go'zallashtirar,
Qismat sinovlarni xush ko'rayotir.
Hali tong otadi, o'kinma, gulim,
Dunyo tunday qora tush ko'rayotir.

Ko'nglingdan uzilgan yaproqlar haqqi,
Dunyoni chechakka o'raymiz hali.
Quvonch ham yiqitar, deganlari chin,
Kuchli tut o'zingni o'sha mahali.

Oyga yetib bo'lmas poy-u piyoda,
Qara, u kaftimda kulib turibdi.
Qaro tun bag'rida shod erur, garchi
Zulmat chekinishin bilib turibdi.

Shunda ham baxtiyor, shunda ham masrur,
Zulmatni yoritgan nurman, deyapti.
Balki, qaro tunga egizman, ammo
Baribir samoda hurman, deyapti.

Quloq tut, azizam, yulduzlar bizga
Shivirlab-shivirlab sir aytayapti.
Sabrga chiroyli mukofot bo'lib,
Qara, ko'nglimizga nur qaytayapti.

BOSHQA QO'SHIQ

Ko'nglimning tub-tubida
G'ashlik qalqib turibdi.
Bugun u quyoshdayin
Yonib, balqib turibdi.

Qarolmayman, qarasam,
Otashda yonayapman.
Bag'riqon qalxim bilan
Qo'shilib qonayapman.

Kutganim o'zing eding,
So'raganim ishq bo'ldi.
Bugun o'sha muhabbat
Armonli qo'shiq bo'ldi.

Bu qo'shiq boshqa bo'ldi,
Boshqa bunday qo'shiq yo'q.
Bunda hijron, armon bor,
Oshiq bor-u, ma'shuq yo'q.

Shanba. Metro. Biz uchrashar kun,
Bir yilga cho'zilib ketar bir hafta.
Quyosh qoraymaydi, oqarmaydi tun,
Fursat imillaydi sen yo'q tarafda.

Shanba. Metro. Yana uchrashdik,
Ogohlik so'raldi har birimizdan.
Toshqin qalbimizga qo'shilib toshdik,
Ko'z uzmay ketardik bir-birimizdan.

Tutqichga uzatgan qo'ling yetmasdi,
"Meni quch, meni quch" derdi ko'zlaring.
Menda esa faqat jur'at yetmasdi,
Quchmoqqa ijozat berdi ko'zlaring.

Ilk bora bag'rimga oldim o'sha on, masrur,
Olov nima edi sening qarshingda.
Quyoshning qizidek eding nurafshon,
Menga joy bormidi ko'ngil arshingda?

... Shanba. Metro. Biz uchrashmadik,
Qaytib ko'rolmadim oydin yuzingni.
So'ng chinga aylandi dildagi hadik,
Tunlari axtardim oydan yuzingni.

Sensiz keng shaharda yurish ham malol,
Sensiz bu vagonlar qandayin sovuq.
Hijron, bag'ringni och, meni qarshi ol,
Sadog'ing bo'sh bo'lsa, ko'ksim to'la o'q.

Shu kech dunyoyimni qorlar bosdi-da,
Qor urdim yuzimga qadring bilinib.
Jonginam, hali ham yerning ostida
Poyezd yurgan emish bag'ri tilinib.

BIR TOMON

To'rt tomoni bor dunyo,
Menda esa bir tomon.

Tikilib charchamayman,
Yuribman omon-omon.

U ko'ksimni shafaqdek
Qontalash etgan tomon,
U quyosh botgan tomon,
U ishqim ketgan tomon.

Qara, jonim, osmonga qara,
Bulut emas, buyruq yog'yapti.
Sensizlikning iztiroblari
Yomg'ir bo'lib dilga oqayapti.

BO'YOQCHI

Senga yetamanmi shu yo'lim bilan?
Muhtojni tunagan qaroqchi bo'ldim.
Qop-qora ko'nglimni o'z qo'lim bilan
Bir umr bo'yagan bo'yoqchi bo'ldim.

Yetti xil rang bo'lar kamalakda ham,
Mening bisotimda faqat bitta rang.
Hikmat bor bir kunlik kapalakda ham,
Menda-chi?
Shu savol qilaverar tang.

Sen-da atrofingga shundoq qarasang,
Oppoq tonglarimni qoraytib qo'ydim.
Musavvir do'stinga so'nggi ishim, deb
Bo'yashga bir baland dor aytib qo'ydim.

...Shanba. Metro. Biz uchrashmadik,
Qaytib ko'rolmadim oydin yuzingni.
So'ng chinga aylandi dildagi hadik,
Tunlari axtardim oydan yuzingni.

UNUT DEYSAN

Unut deysan, unutolmayman,
Ishq yomg'irni, singib ketsa u.
So'ng ruhimning o'q ildiziga
Obihayot bo'lib yetsa u.

O'shanda ham unut deysanmi,
Ayt, ruhimdan qanday kechaman.
Sen yodimdan o'chganing mahal
Men dunyodan butkul o'chaman.

Ko'nglim qoldi sag'irdek bo'zlab,
Kechir, deding, kechirolmadim.
Suratlaring yoqib isindim,
Nigohimdan o'chirolmadim.

Senga sira kelmasin malol
O'rtanishim, sog'inishlarim.
Dunyoyingni sovutib qo'ymas
Qorsiz o'tgan uzun qishlarim.

Qara, jonim, osmonga qara,
Bulut emas, buyruq yog'yapti.
Sensizlikning iztiroblari
Yomg'ir bo'lib dilga oqyapti.

Ishqni bayroq qilgancha, jonim,
Ketayapman dovonlar osha.
Toki seni unutmayin,
Meni shunday azoblab yasha.

MO'JIZANING SO'NGGI NAFASI

Ko'nglim kabi qabargan ochun,
Ko'nglim kabi qaqragan tuproq,
Ko'ksing yorib nish urdi chechak,
Quvonchidan qayg'usi ko'proq.

Tushlariga zilol suv kirar,
Jimirlaydi tomirlarida.
Gulim, bugun yayragin endi
Ko'zyoshimning yomg'irlarida.

Jamolingdan sevindi kimlar,
Qalbim ezdi qayg'uning sasi.
Tushun, meni qiynaydi ko'proq
Mo'jizaning so'nggi nafasi.*

BOBOMNING NIGOHI

(Normamat bobomning porloq xotirasiga)

Bobo, tushlarimga kirasiz takror,
Nigohingiz savol – tig'day dil teshar.
Shundoq ham ko'ksimning yamoqlari bor,
Shundoq ham yamoqqa to'la-ku bashar.

Bobo, nigohingiz o'tga tutashdir,
Bunga dosh bermoqqa topilmas imkon.
Farzandlar... ko'rdingiz ko'rgani tashdir,
Ko'ngilga yetmasdan sovib qolgan qon.

Siz qurgan uylarni buzdik tunov kun,
Ichim ich-ichidan bo'linib ketdi.
Qulog'im ostida ingradi bir un,
Momom ko'zlarimga ko'rinib ketdi.

Ay, momom, yuzidan oftob nur olgan,
Bir umr eshikka termulgan dilgir.
Ko'klamdek bir kelib, keyin yo'qolgan
Kenjasi qoshida aylangan gir-gir.

Bobo, tushlarimga kirasiz takror,
Nigohingiz savol – tig'day dil teshar.
Men o'ylab olguncha hech yo'qsa bir bor
Aylanmay tursa-chi bu yumaloq shar.

ORZU

Xanjarning sopi kabi
but bo'lsang, butun bo'lsang,
Nurday oppoq kun bo'lsang,
zulmatdayin tun bo'lsang.

Avval yonsang, keyin cho'g'
va oxir tutun bo'lsang,

Bo'lganicha boringni
bo'ldirib yashayversang,
Yo boringni boricha
to'ldirib yashayversang.

Tushingda takror-takror
o'zingni bo'g'izlasang,

Kekirdaging sug'urib,
so'zingni bo'g'izlasang.

Jur'atingdan shodlanib,
chin so'zingni izlasang,

Yolg'on umringni shartta
o'ldirib yashayversang,

Yo boringni boricha
to'ldirib yashayversang.

Yashinga qasd qilsang-u,

o'zingdan o'zib ketsang,

O'zolmasang, ko'kdagi

bulutday to'zib ketsang,

Barini sezib turib,
chidolmay qo'zib ketsang,
Ichingdagi yig'ini
kuldirib yashayversang,
Yo boringni boricha
to'ldirib yashayversang.

Hech narsadan cho'chimay
aksingga qaray olsang,
"Ishlar qalay?" deb undan
bemalol so'ray olsang.

Shu orzuni dilingga
tugishga yaray olsang,
Yo boringni boricha
to'ldirib yashayversang,
Yolg'on umringni shartta
o'ldirib yashayversang.

Shunda orzu lazzatin
totganingni sezasan,
Shu tuproqqa chuqurroq
botganingni sezasan.
Yolg'onchini tekinga
sotganingni sezasan,
O'z-o'zingni shundayin
to'ldirib yasha endi,
Yig'latib ketaring bor,
kuldirib yasha endi.

SENI IZLAYMAN

Garchi navosidan ayrilgan qushman,
Sensiz bog'larimda sassiz bo'zlayman.
Ishqing sharobidan mudom sarxushman,
Seni izlayman.

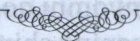
Bilaman, sen ham shu shaharda dalli
Devona yuribsan mastona bo'lib.
Kutaman xabaring kelgan mahali
Ko'nglim bilan birga ostona bo'lib.

Netay, xabaring bor, xushxabaring yo'q,
Ishqsiz davralarda ishqdan so'zlayman.
Vujudimda olov, ko'zlarimda cho'g',
Seni izlayman.

Bo'lmagan hech qachon ishq taqdiri hal,
Avji saratonda, axir, muzlayman.
Dunyo kaftimchalik toraygan mahal,
Seni izlayman.

O'shanda bor bo'lgin, yo'llarimga chiq,
Sog'indingmi, degin, sog'indim, degin.
Ketganing – shu ko'nglim ko'zimdek ochiq,
Sensiz yashashga ham og'rindim, degin.

Unutdingmi, dema, dema hech bir so'z,
 Ko'zlarimga tikil, neni so'zlay man?
 Kelaring chin bo'lsa, qo'llaringni cho'z,
 Dunyo dunyo bo'lgan kunidan beri
 Seni izlayman,
 Seni izlayman.

MENING BAHORIM

Mensiz hayotingga bahorlar keldi,
Baxtingdan suyundim, suyundim, yorim.
Sensiz hayotimga, oh, zorlar keldi,
Sen qaylarda eding, mening bahorim?

Bog'indim, shu bugun iqrorman butkul,
Sendan olislarda yuribman bedor.
O't ketgan dunyomni qoplab oldi kul,
Menda faqat sening shirin yoding bor.

Borlig'im sen eding, borim ishq edi,
Men qashshoq emasdim sevgi bobida.
O'shanda dunyo ham chin oshiq edi,
Bugun u kuydirar hijron tobida.

Bugun ko'zlaringdek ko'zlarim qaro,
Ishqimga bir guvoh – ko'zlarim qoldi.
Toshkentning eng sokin bog'lari aro
Seni izlab yurgan izlarim qoldi.

Bor bo'lsang, mayliga, so'nggi bora kel,
Shudringga belansin salqin nahorim.
Ko'ksimni to'ldirgan nasim bo'lib yel,
Sen o'zi bormisan, mening bahorim,
Sen o'zi bormiding, mening bahorim?

AXIR, SEN BORSAN

Shu ro'yi zaminda borliging yetar,
Haqsizman "Baxtsizman" deyishga hatto.
Bag'rimdan ming laxta qon sizib ketar,
Shafaqning rangi qon bo'lgunicha to.

Ko'ksimda bir azob nish otayotir,
Botib borayapti joni jonimga.
Huv anov tomonda kun botayotir,
Meni eltib qo'ying zimistonimga.

Men horg'in tikildim bulutlarga jim,
Ming yil intiq bo'ldim: yog'magan qorsan.
Baxtimsan, qayg'umsan, ishqim, sevinchim,
Baribir borsan-ku, baribir, borsan.

Sening borligingga ming bor tashakkur,
Bormanmi?
Bor bo'lsam, ming bora uzr.
Naqadar baxtliman, dunyo, ko'rib qo'y!
Baxtimni yelkalab yuribman bazo'r.

Senga ta'rif topdim, ey devona ishq,
Dorboz o'ynayotgan qildayin dorsan.
Azobim bitmagay, tugamas qo'shiq,
Axir, sen borsan-ku, axir, sen borsan.

BRUNO

("Yo'l-yo'l pijamali bola" filmini ko'rib)

Bruno, qiziqma hech qanday sirga,
Koptogingni o'yna, arg'imchoqda uch.
Yoki bekinmachoq o'ynaymiz birga,
Ko'zlarimni yumdim, bir, ikki, uch...

Eng sokin, eng xilvat joylarga berkin,
Seni topolmasin iskabtoparlar.
Eshitma va ko'rma, bu hayot chirkin,
Anglasang, otarlar yoki choparlar.

Sen shunday yashagin, shunday beg'ubor,
Umringni sarf etma asov quyunday.
Bo'g'ilma, ko'ksingga inmasin g'ubor,
Shunchaki, bu yerning havosi shunday.

Bruno, qaragin, osmon tip-tiniq,
Uchib borayotir ozodlik, hurlik.
Faqat anov qushning qanoti siniq,
Janubga yetolmay qulaydi sho'rlik.

Bruno, qoqilma zulmat tunlari
Ko'cha chiroqlarin yoqib qo'yaman.
Hushingni olmasin mazlum unlari,
Egningga ko'zmunchoq taqib qo'yaman.

Endi esa uxla, ko'zlaringni yum,
Men ertak aytaman bor mehrim iyib.
So'ngra tushlaringda yig'layman yum-yum,
Raqamlangan yo'l-yo'l pijama kiyib.

ONA TILIM

Tuyg'uning shaklini kim ko'ribdi, ayt,
Mehrning taftini o'lchaganmisan?
Ichingdan bir qo'shiq kelavergan payt
Ruhing bilan unga kuy chalganmisan?

Ortidan mastona bo'lib borsam-u

Eng toza tuyg'ular aylasa ogoh.

Qadrdon bekatda tushib qolsam-u,

Kulib qarshi olsa avtoturargoh.

Issiq kulcha yuzli issiq chehralar

Jonimga cho'g'dayin o't tutashtirsa.

Musicha singillar, oq gulchehralar

Nurdayin go'shada bir uchrashtirsa.

Sog'inch bo'lib kirsam va yo kuy bo'lib,

Mudom shunday uyg'oq ruh kabi kelsam.

Poyingga bosh ursam va ko'ksim to'lib,

O'z ona tilimda onajon desam!

(Qoraqalpoq ukam Ajiniyazga)

Bu quyosh nur sochar ikkimizga teng,
Men sovuq qotaman, ko'ngil qo'rim tor.
Sening qalbing Orol sahrosidek keng
Va unda yana bir o'z quyoshing bor.

Dunyoni taniging keladi mudom,
Balandroq uchishni qilasan havas.
Tanima, u axir chiqib bo'lmas kom,
Baland davralarda yetishmas nafas.

Uch kunda sog'inib bo'lasan ado,
Qumdan bunyod bo'lgan qoyalaringni.
Qo'msaysan izlab nur topguningcha to
Nukusdagi uzun soyalaringni¹.

Noshud deb ayblagin, roziman, mayli,
Bir chini shu yer-u, shu cheksiz fazo.
Qolgani uydirma, o'tirik sayli,
Ertakchi momo ham qilgandir qazo.

¹ Nukusda boshqa joylarga nisbatan soya ancha uzun bo'ladi.

OZODLIK KUYI

Maydonda sinalgay, kim nega qodir,
 Birov mag'lub bo'lar, birov muzaffar.
 Ammo tarix ko'rgan o'sha bahodir
 Zafar quchaverar edi har safar.

Toleyi kulgan shoh, baxtli sarkarda
 Shodumon elining yo'lboshi edi.
 Bir kun tobi qochdi olis safarda,
 Yurtda Navro'z edi, yilboshi edi.

Uni keltirdilar billur qasrga,
 Tabiblar, habiblar...
 hamma parvona.

Davo topish uchun xastalik – sirga
 To'rtala tomonga bo'ldi ravona.

Qurbonlik qilishdi tuya, qo'y bilan,
 Agar joiz bo'lsa, o'lgan tirildi.
 Shoh biroz tin olsin, degan o'y bilan
 Saroyga mashshoqlar chaqirtirildi.

Shoh yotar bir miskin, g'arib ahvolda,
 Nigohida nedir zohir derdilar.
 Mashshoqlar o'zlari sezmaganda holda
 Ozodlik kuyini chalib berdilar...

MUNDARIJA

Shodmonqul Salom. Yozayotganiga ishongan ijodkor.....3

Vatan	5
Uyg'on.....	7
"Kutdim.."	8
Kechki yo'qlama.....	9
Yig'lama, osmon.....	11
Jur'at yo'q.....	12
Ko'nglim.....	13
Xavotir.....	14
Bulut.....	14
O'tinch.....	15
Chekinish.....	16
O'g'ri.....	17
Toshkent.....	18
Musofir qo'shig'i.....	20
"Tun bag'rida yotgan qiz..."	21
Sening yoding.....	22
"Kuling deysan, kulmayman..."	23
"Taqdir bo'ldi beshafqat..."	24
"Qismat dedim, dod dedim..."	25
Eski qayg'ular.....	26
Ishonch.....	27
Mehmon bo'lib kelding.....	28
Munojot.....	29
Ayrilish.....	30
"Qismat degan bilan shartlashaverdik..."	31
Bolalik.....	32

Sinov shartnomasi	33
Og'ir savol.....	33
Singlim Annaga.....	34
Vaznsizlikdagi hayot.....	36
"Chayqalib boryapman to'liqlar aro..."	37
O'yin.....	39
"Neki nasib etsa, barisi bo'ldi..."	40
"Jayron, ko'zlaringga uzoq termuldim..."	41
Hijron.....	42
Sug'urtachi qiz.....	43
"Tangrim kechiktirsa - go'zallashtirar..."	44
Boshqa qo'shiq.....	45
"Shanba. Metro. Biz uchrashar edik..."	46
Bir tomon.....	47
Bo'yoqchi.....	48
Unut deysan.....	49
Mo'jizaning so'nggi nafasi.....	50
Bobomning nigohi.....	51
Orzu.....	52
Seni izlayman.....	54
Mening bahorim.....	56
Axir, sen borsan.....	57
Bruno.....	58
Ona tilim.....	59
"Bu quyosh nur sochar ikkimizga teng..."	60
Ozodlik kuyi.....	61

UO'K: 821.512.133-1(081)

KBK: 83.3(50'zb)

Q 97

Q 97 **Qo'chqorov, Islom.**

Seni izlayman [matn]: *she'rlar* / I. Qo'chqorov.

– Toshkent: "Adabiyot" nashriyoti, 2020. – 64 b.

Adabiy-badiiy nashr

ISLOMJON QO'CHQOROV

SENI IZLAYMAN

She'rlar

Muharrir: *D. Mingboyeva*

Badiiy muharrir: *F. Ermatov*

Sahifalovchi: *N. Soatov*

Musahhih: *Sh. Hakimova*

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi

"ADABIYOT NASHRIYOTI" MCHJ

Nashriyot litsenziyasi: AI № AA 0043. 27.01.2020.

100129, Toshkent shahri, Markaz-15. 1/90.

☎ (98) 128-30-04.

Bosishga 20.12.2020-yilda ruxsat etildi:

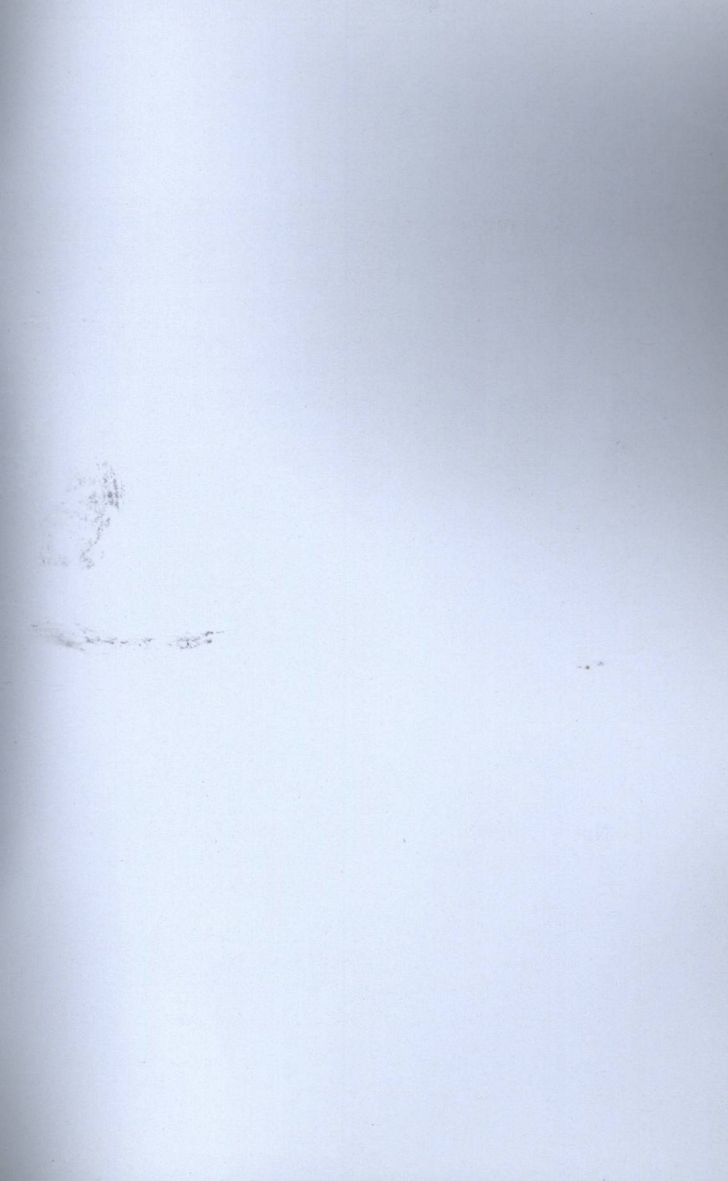
Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi: 70x90 $1/_{32}$.

Ofset bosma. Hisob-nashriyot t. 2,0.

Adadi: 5000 nusxa. Buyurtma №367.

"AZMIR NASHR PRINT" MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

100200, Toshkent shahri, Adham Rahmat ko'chasi, 10-uy.

2175 e

ISLOMJON QO'CHQOROV

SENI IZLAYMAN

Islomjon Qo'chqorov
1993-yil 15-yanvarda Samarqand
viloyati Ishtixon tumanining Bahrin
qishlog'ida tug'ilgan. O'zbekiston
davlat jahon tillari universitetining
xalqaro jurnalistika fakultetida tahsil
olgan. 2018-yilda Respublika yosh
ijodkorlarining Zomin seminari
ishtirokchisi. Hozirda "Vatanparvar"
gazetasida faoliyat yuritmoqda.

"ADABIYOT"
NASHRIYOTI

ISBN 978-9943-6779-6-8

9 789943 677968